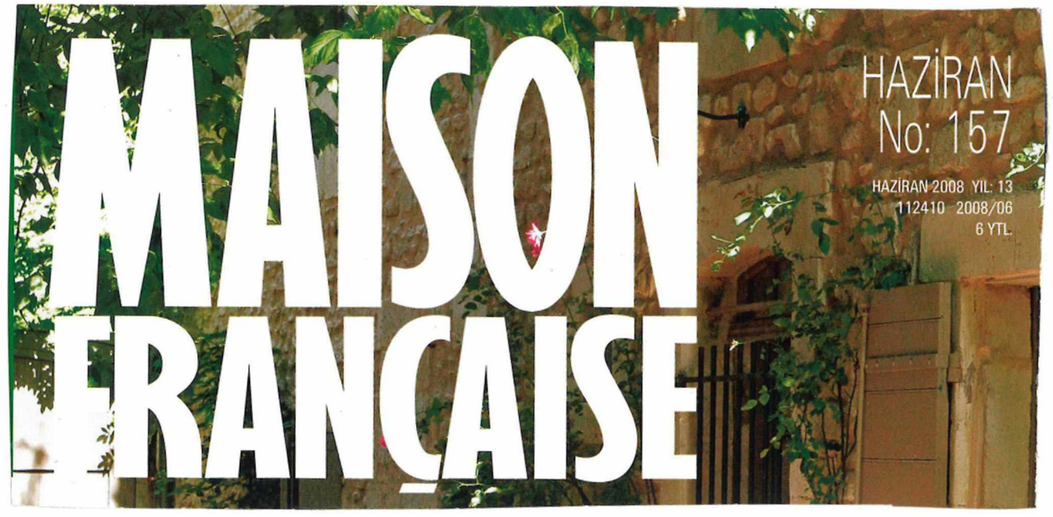
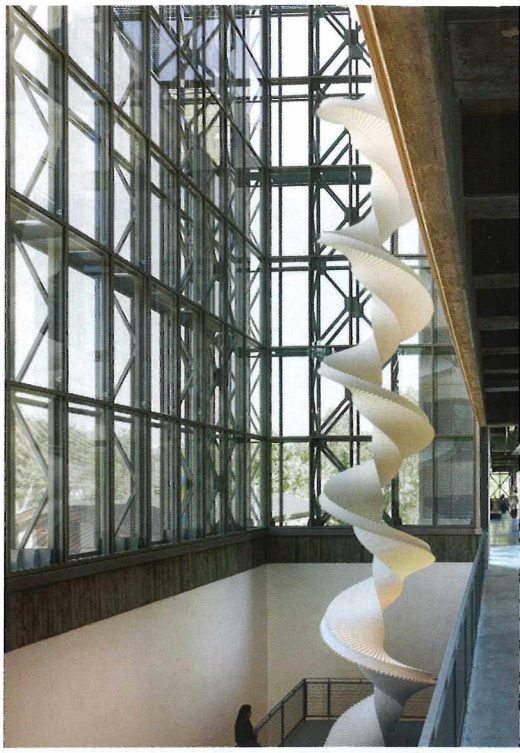
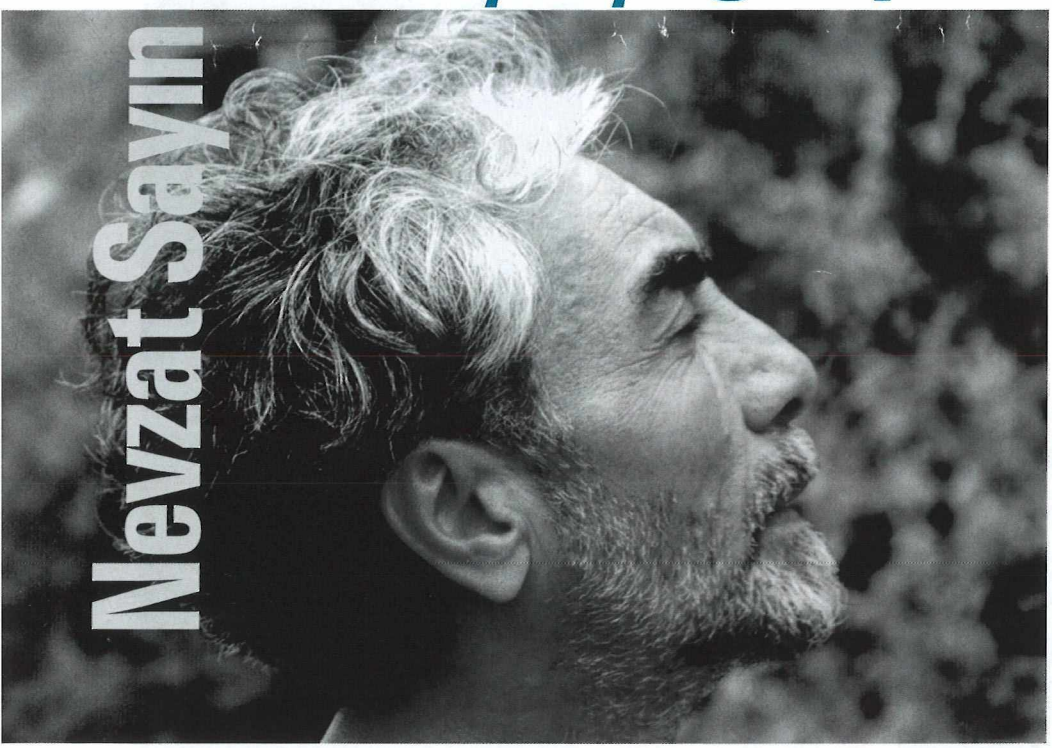

MAISON
FRANÇAISE
HAZİRAN
No: 157
HAZİRAN 2008 YIL: 13
112410 2008/06
6 YTL

Azaldıkça çoğalıyor!

Dünya giderek çeşitlilikler çöplüğüne döndükçe, o daha da sadeleşmeyi tercih ediyor. Basit, kolay, zorlamayan ve herkes için geçerli olacak tasarım çözümlerine, ağırlıklı olarak da eğitim, endüstri ve kamusal yapılara yoğunlaşıyor. Mimarlıktaki 30. yılını o kendine has çizgisinden ödün vermeden dolduran Nevzat Sayın, istikrarlı yolculuğuna "azaldıkça çoğalarak" devam ediyor.

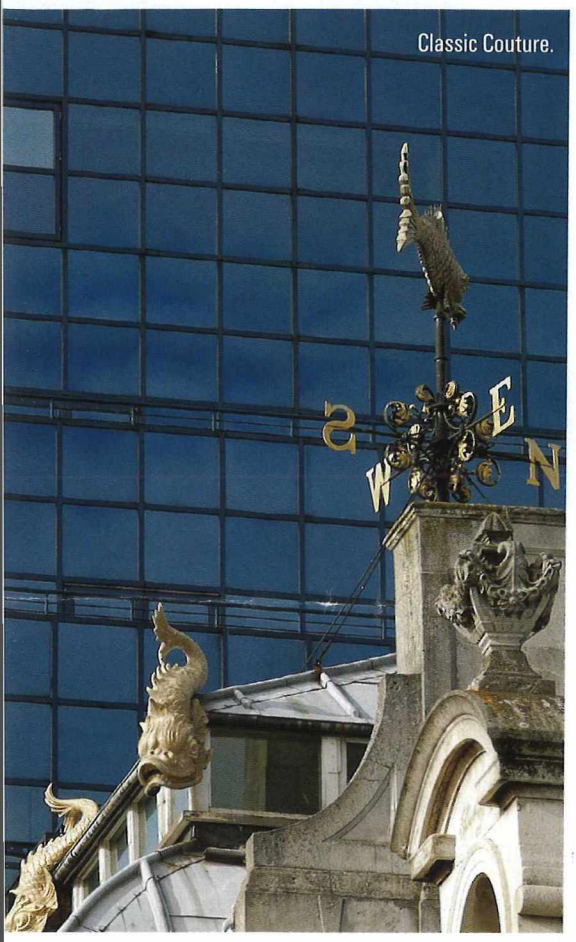
Mimar olma nedenini "Dünyayı değiştirme isteğiyle mimar olma isteği eşzamanlı oldu; biri diğerinin nedeni değildi, ama iç içe geçmiş oldular ve hep iç içe kaldılar" diye açıklayan Nevzat Sayın, kendine has olmaktan hiç ödün vermediği 30 yıllık meslek yaşamı boyunca bu tavrını, yaptığı ve yapmadığı projelerle ve sade, demokratik tasarım çizgisiyle kesintisiz sürdürdü. 1954 yılında Hatay Dörtyol'da doğan, mimarlık eğitimini 1974-1978 yılları arasında Eskişehir Üniversitesi GSF Mimarlık Bölümü'nde tamamlayan Sayın, 1985'ten beri kendi mimarlık atölyesinde çalışmalarını sürdürüyor. "Ürgüp Yeraltında Bir Boşluk" (1990), "Gön Deri Fabrikası 1. Yapı" (1992), "Gön Deri Fabrikası 2. Yapı" (1996), "Tekirdağ Saray, Boşluktaki Beyaz Ev" (1998) projeleriyle Mimarlar Odası'nın, 1998 yılında da Serbest Mimarlar Derneği'nin ödüllerini aldı. Ağa Han Mimarlık Ödüllerine de aday gösterilen mimar, bugüne kadar pek çok üniversitenin mimarlık bölümlerinde proje grupları yönetti.

Maison Française: Tasarımlarınızı belirleyen öncelikli kriterler nelerdir? Mimarlığınızla ilgili değişmez kurallarınız var mı?

Nevzat Sayın: Basit, kolay, zorlanmadan, herkes için geçerli olacak şeylerle uğraşmak benim için önemli kriterler. Tasarlanmış olanla kendiliğinden olanın arakesitinde olmayı becerebilmek çok önemli.

MF: Mimarlıkta süreklilik sizin için neyi ifade ediyor? Geriye dönüp baktığınızda kendi projelerinizde bu sürekliliği gözlemleyebiliyor musunuz?

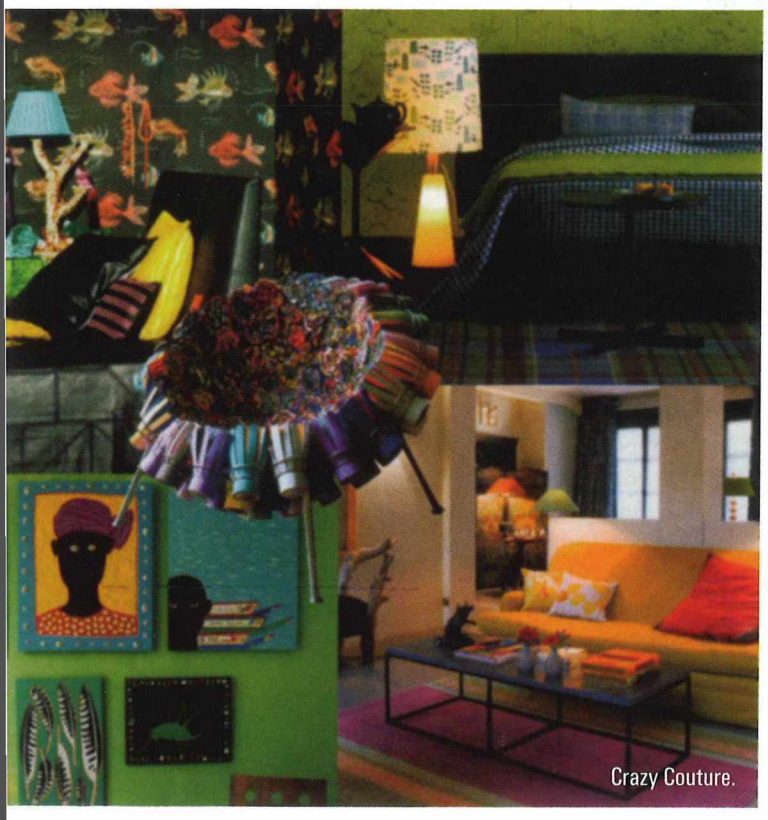
N. Sayın: Her seferinde yepyeni bir şeyle uğraşmak, buluş yapmak yerine, önceki işlerle hesaplaşmayı becerebilen, ait olduğu dünyanın alışkanlıklarının içinden çıktığı halde kendine has olmayı becerebilen işlerin ardışık düzeni-

Classic Couture.

Lobster Concepts

Uzun yıllar moda endüstrisinde çalışan Gunnar Frank ve direktörlüğünü yaptığı Lobster Concepts, Frankfurt Heimtextil'in yanı sıra Delhi'den Moskova'ya ilham verici trend forumları düzenlemesiyle de ünlü. Frank'ın, yardımcısı Inkrit Berbee ile beraber gerçekleştirdiği Evteks fuarındaki seminerler de bunlardan biriydi. Amsterdam'daki eski bir fabrikadan bozma yaratıcı bir laboratuarı merkez olarak kullanan Lobster Concepts aslında bir tasarım ajansı olarak moda ve dekorasyonda trendler, renk tahminleri, stratejik ürün geliştirme ve firmalara tasarım koçluğu yapma gibi konularda faaliyet gösteriyor. Gunnar Frank, her müşteriye yaklaşımlarının saf ve kişisel olduğunu, orijinal olma ve benzersiz bir fark yaratma çabasında olduklarını söylüyor. Dergilerde, sokak kültüründe, moda ve müzikte sunulan zamanların işaretlerini kendi vizyonlarına tercüme eden Frank, aynı zamanda Londra'da bulunan Uluslararası Renk Konseyi'nin de bir üyesi.

2009'da modern ile klasiğin bir arada kullanımına mimariden, tasarıma kadar bir çok alanda rastlayacağız. Ortaçağ esintileri minimal detaylarla birleşecek.

Crazy Couture.

2009 Trend Raporu

Haute Couture

- Avangard barok tarz.
- Kalıcı parlaklık, üstün kalite ve mükemmel detaylar.
- Sofistike lüks atmosfer, ayrıcalıklı olma hissi.
- Parlatılmış taşlar, trompe l'oeil (göz aldanması), deri aksesuarlar, varak.
- Altın ve refleks mavi renkler.
- Frapan ve dekoratif kadife, ipek, jakar kumaşlar, dantelin, nakışın lazerli görünümü.
- Bal peteği, elmas şekilleri, art deco ve çiçek desenleri.

Classic Couture

- Romantizm ve nadide modernizmin bileşimi.
- Şık ve asil bir atmosfer.
- Bitkiler ve bahçelerden ilham alan bir ölümsüzlük pınarı.
- Ortaçağ esintileri ve goblenler.
- Chanel tarzı tüvitler, işlenmiş fitilli ketenler ve ince yünlüler.
- Uçuk pastel renklerin iki canlı renkle bileşimi.
- Çin ve Hollanda çömlek tasarımları, klasik danteller, kurdeleler ve nakış desenleri.

Crazy Couture

- Espri ve canlılık, optimizm.
- Plastik olmayan malzemelerle de yakalanabilen neşe kavramı.
- Çok kültürlü etkiler, mix&match karıştır-uydu tarzı.
- Dinamik renkler, canlı ve parlak renklerin siyah beyazla oyunu.
- Keten örgü, epengle, pötikare ve çizgililer, egzotik ve kabilesel emprimeler, batik ve gölge efektleri.
- Uçuk desenlerden oluşan asi karma, folklorik öğeler ve sade kitsch tasarımlar.

Eco Couture

- Yeşil, kamuflaj, hâki, terracotta renkleri.
- Doğal, temiz, taze ve açık.
- Eko-lüks, şehirde kır yaşamı, evin içinin ve dışının bir kabul edilmesi.
- Keten, pamuk, rustik tahta, ikinci el tuğlalar, yerde hayvan derisi kaplamalar.
- Dalgalı ve rüzgarlı desenler, çakıl, bambu ve yaprak şekilleri.

Zeytinlikte ev, Cunda, Balıkesir, 2006.

"Mimarlığı mimarlık dışı kaynaklardan beslemek iyi bi

1992 ve 1996'da Ulusal Mimarlık Ödülü'ne layık görülen Gön Deri Fabrikası.

yapılar oldukları için kışkırtıcı bir önemleri var. Ve yine genellikle mimarsız yapılar sınıfından... Belki en çok bu nedenle ilgilendiriyor beni.

MF: Asla yapmam, dediğiniz bir proje tipi var mı?

N. Sayın: Hapishane, büyük hastane, büyük otel, mezbaha yapamam diye düşünüyorum.

MF: Geçmişi ve bugünü kıyasladığınızda zaman içinde mimarlığın duygusal değerlerinden bir şeyler yitirmiş olduğunu düşünüyor musunuz?

N. Sayın: Her şey kadar yitirmiş ya da kazanmıştır. Mimarlığın bu anlamda çok özel bir yeri olduğunu sanmıyorum. Şu sıralarda en çok üretilen yapı türü olarak konutları düşünün: İhtiyaçlar için yapıldığında gerçek sorunlarla uğraşırsınız ve doğal olarak duygusal yanınız gelişkindir. Ekonomik değerlerden biri olarak yatırım aracına dönüştüğünde zorlayarak belirli bir dozda tutsanız bile duygusal yanınız kavruktur. Dolayısıyla mimarlık değil ama, mimarlar duygusal değerlerini yitirirler.

MF: Peki geçmişten günümüze kendi tasarım dilinizi yakın bulduğunuz bir mimarlık ekolü var mı?

N. Sayın: Ekol değil ama dönem olarak antikiteyi ve XII. yy Selçuklu mimarlığını çok etkileyici bulurum. Geniş anlamıyla rasyonel olana yakın bulurum kendimi.

MF: Sizce bir mimarın projede işvereni yönlendiriciliği ne boyutta olmalı?

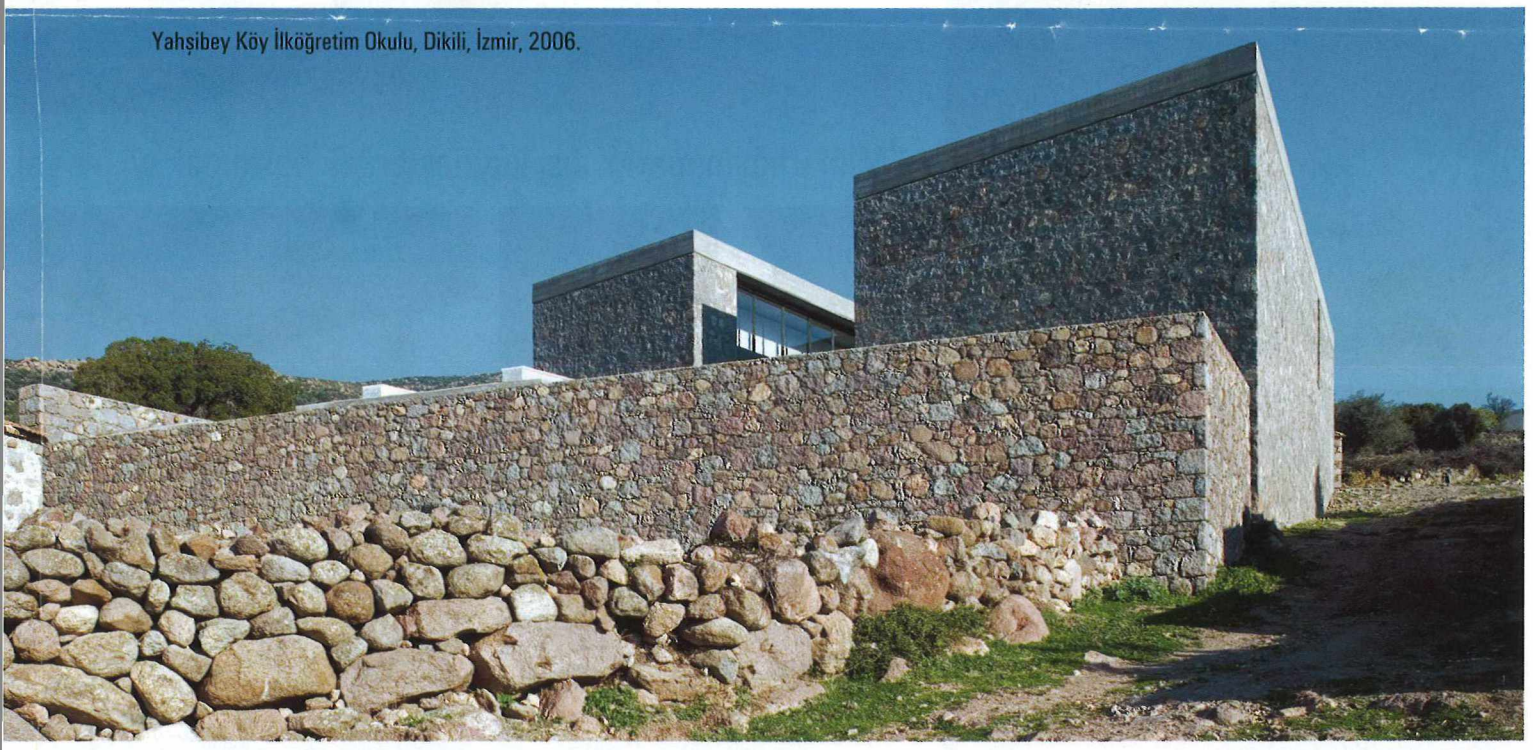
N. Sayın: Eğer böyle bir talep ya da durum varsa sonuna kadar yönlendirici olabilir mimar. Ama en doğrusu zaman içinde geliştirilmiş anlaşmalarla ve gerektiği kadar olmasıdır.

MF: Bir röportajınızda "çeşitlilik ve fazla seçenekler

Nevzat Sayın, Eylül 2007'de faaliyete geçen Santralistanbul kültür ve sanat merkezini, Emre Arolat ve Han Tümertekin'le birlikte projelendirdi.

Yahşibey Köy İlköğretim Okulu, Dikili, İzmir, 2006.

ni ifade ediyor. Her defasında az-çok riske girmemize rağmen bu tür bir süreklilikten söz edebiliriz.

MF: Malzeme ile olan ilişkinizden söz eder misiniz? Özellikle de -Irmak Lisesi projenizde olduğu gibi- ahşap gibi geleneksel malzemeleri kullanmak sizin için nasıl bir önem taşıyor?

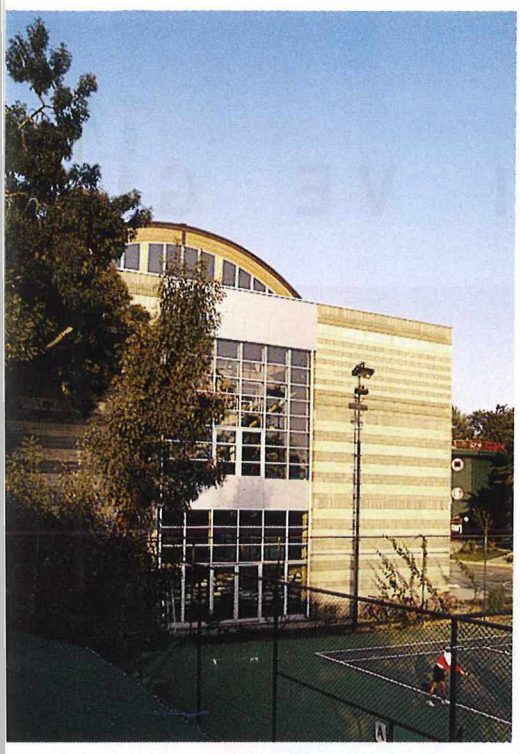
N. Sayın: Malzeme kimi zaman en başta bir veri olarak giriyor. Ekonomik olmak, çevrede en kolay ulaşılabilir olanları seçmek, iklim verileri nedeniyle zorunlu olmak olabilir nedeni. Kimi zaman daha farklı nedenlerle ama yine tasarımın başlangıç aşamasında giriyor devreye. Geleneksel malzemelerle çalışmak, alışkanlıkların içinden üretme isteğinin bir sonucu.

MF: Yapılarınız topografya ile kurdukları ilişkileriyle dikkat çekiyor. Bu ilişkinin projelerinizdeki önemini biraz daha açar mısınız?

N. Sayın: "Yer" en önemli veri olarak kabul edilebilir. En önemli ve başa çıkılması en zor... Kimi zaman teslim olup kendini bırakarak, kimi zaman inatla itişip kakışarak kurulabiliyor bu ilişki. Ne zaman, hangi yöntemin etkin olacağını kestirmek zor. Yeri dinlemek en doğrusu. Uysallıkla ya da sertlikle o ne istediğini söylüyor. Dikkatle dinlemek ve denileni yapmak gerekiyor.

MF: Kamusal yapılara, özellikle de eğitim ve endüstri yapılarına özel bir ilgi duyuyor musunuz?

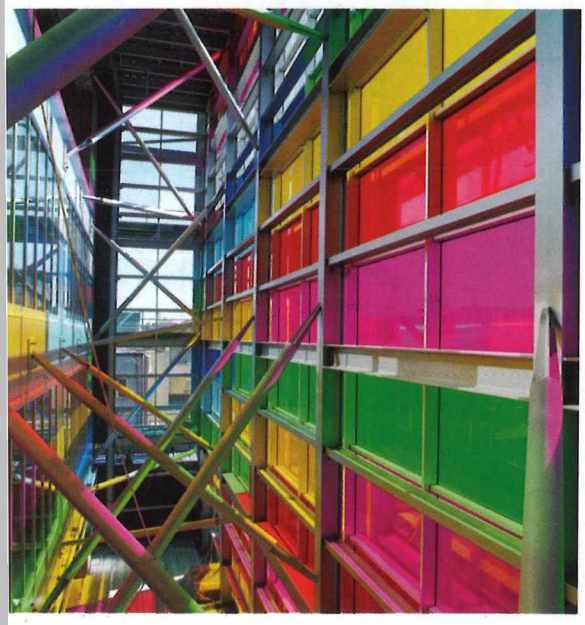
N. Sayın: Evet, her üç konu da sevdiğim konular. Herkesin izinsiz, güvenliksiz, dilediğince girip çıkabileceği, kullanabileceği alanlar tasarlamak çok önemli; ama ne yazık ki bu konular çoğunlukla yerel yönetimlerin elinde ve çoğunlukla mimarsız üretilen yapılar. Eğitim yapıları geleceğin adamlarının mekânları oldukları için özel bir öneme sahip. Bu yapılarda genellikle mimarsız yapılar sınıfından. Endüstri yapıları ise toplumun en alt ve en üst sınıflarını bir araya getirdiği, dört vardiya aralıksız çalıştığı, üretken

Irmak Lisesi, Caddebostan, İstanbul, 1999.

Başka bir alana geçmek, bambaşka yöntemlerle yapıp-etmek iyi geliyor. Tersinden bakmak gibi."

Umur Matbaa Fabrika Binası, Dudullu, İstanbul, 2003.

insanı kıpırdayamaz hale getiriyor" demişsiniz. Sade bir mimarlık diline sahip olmanızın bu yaklaşımla bir ilgisi var mı?

N. Sayın: Olsa gerekir. Dünya giderek çeşitlilikler çöplüğüne döndükçe ben daha dar alanlarda olmayı tercih ediyorum. Nasıl ki, çoğaldıkça azalıyorsa, azaldıkça da çoğalıyor.

MF: Bir mimar olarak farklı sanat dallarıyla da -mesela fotoğraf- ilişkidesiniz. Bu tip çalışmalar mimarlığınıza neler katıyor? Mimarlığınızı nelerle besliyorsunuz?

N. Sayın: Mimarlığı mimarlık dışı kaynaklardan beslemek iyi bir yol. Zaman zaman başka bir alana geçmek, bambaşka verilerle ve yöntemlerle yapıp-etmek iyi geliyor. Tersinden bakmak gibi. Kimse sizden bir şey istememişken, kimseyi ikna etmek, inandırmak zorunda olmadan üretmek büyük keyif.

MF: Santralistanbul projesinin sizin için önemi nedir?

N. Sayın: Temel olarak bir sosyal sorumluluk projesi olduğu için çok önemli. Atıl bir alanı yaşayan bir yere dönüştürdüğümüz, alışılmadık bir kampusu gerçekleştirdiğimiz, çevresi için zorlanmadan ve zorlamadan olumlu etkiler yayabilecek bir "kentsel akupunktur noktası" oluşturabildiğimiz için çok ama çok önemli.

MF: Diğer güncel projelerinizden söz eder misiniz?

N. Sayın: İstanbul'da 300-350 kişilik bir konser salonu, Gebze Organize Sanayi Bölgesi'nde bir fabrika, Dudullu Organize Sanayi Bölgesi'nde bir matbaa, Altunizade'de iki genel müdürlük yapısı, İzmit'te bir sosyal merkez, Bodrum ve İstanbul'da çeşitli büyüklüklerde konut yapıları üzerinde çalışıyoruz.